

Лісовський Р.Я.

здобувач вищої освіти на другому (магістерському) рівні

Кіріченко О.В.

кандидат економічних наук, доцент

Центральноукраїнський національний технічний університет

м. Кропивницький, Україна

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО УДОСКОНАЛЕННЯ ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ ТРАНСПОРТНОЇ КОМПАНІЇ В УМОВАХ ВОЄННИХ РИЗИКІВ

Діяльність транспортних компаній сьогодні відбувається в умовах значної нестабільності, зумовленої економічними, політичними та воєнними факторами. Воєнні ризики стають визначальними у плануванні логістики, створюючи серйозні виклики для безперервності перевезень, безпеки персоналу та вантажів, а також впливають на економічну ефективність компаній. У цьому контексті особливо важливим стає застосування інноваційних та адаптивних підходів до організації логістичних процесів, які дозволяють мінімізувати негативні наслідки кризових ситуацій, підвищити ефективність операцій та забезпечити стабільність бізнесу.

Ефективне управління логістичними процесами в умовах високих ризиків вимагає комплексного підходу до потоків ресурсів – матеріальних, інформаційних та фінансових. Матеріальні потоки включають фізичне переміщення вантажів, організацію транспорту, складське зберігання та розподіл. Інформаційні потоки забезпечують оперативний контроль та координацію всіх учасників ланцюга постачання, включно з відстеженням стану вантажів, графіків доставки та доступністю ресурсів. Фінансові потоки відповідають за своєчасне забезпечення ресурсами, покриття витрат на транспорт і матеріали, страхування вантажів та інші витрати, пов'язані з функціонуванням логістичної системи. Тісна інтеграція цих потоків дозволяє зменшити операційні витрати, підвищити швидкість доставки та забезпечити стійкість компанії навіть у складних умовах [2].

Управління ризиками у логістичних процесах транспортної компанії є критично важливим. Основні загрози включають пошкодження інфраструктури, обмеження на маршрутах, нестачу палива, перебої з поставками запчастин та підвищену небезпеку для водіїв і персоналу. Для мінімізації цих ризиків застосовуються різні методи: розробка альтернативних маршрутів, резервування критичних ресурсів, страхування вантажів і транспорту, а також використання сучасних цифрових систем для моніторингу та управління ситуаціями. Технології GPS дозволяють відстежувати транспортні засоби в реальному часі, системи TMS оптимізують маршрути та вантажопотоки, а ERP-платформи забезпечують централізований контроль ресурсів і операцій. Використання сучасної аналітики та систем прогнозування дозволяє оцінювати ризики, планувати заходи реагування та підтримувати безперервність перевезень.

Оптимізація маршрутів у транспортній компанії є ключовим фактором підвищення ефективності логістики. Сучасні аналітичні системи враховують безпечність шляхів, стан доріг, наявність палива, графіки роботи персоналу та пріоритети доставки. Завдяки цьому скорочується час переміщення вантажів, знижується витрата пального та підвищується ефективність використання автопарку. Розробка альтернативних маршрутів також дозволяє забезпечити безперервність перевезень у випадку перекриття основних доріг або інших форс-мажорних ситуацій [3].

Впровадження цифрових технологій у логістику значно підвищує прозорість та контроль процесів. ERP-системи забезпечують централізоване управління ресурсами, відстеження вантажів, контроль графіків доставки та оптимізацію витрат. Системи TMS дозволяють аналізувати маршрути, планувати завантаження транспортних засобів та управляти автопарком у реальному часі. Крім того, платформи для взаємодії з клієнтами та партнерами полегшують комунікацію, забезпечують прозорість доставки та підвищують рівень обслуговування. Системи прогнозування на основі даних компанії дозволяють

оцінювати ризики, передбачати можливі затримки та оперативно змінювати маршрути або графіки перевезень [4].

Удосконалення логістики в умовах воєнних ризиків потребує інтеграції внутрішніх і зовнішніх процесів компанії. Це включає тісну співпрацю з постачальниками, перевізниками та страховими компаніями, а також планування поставок із урахуванням можливих кризових сценаріїв. Такий підхід дозволяє забезпечити своєчасну доставку вантажів, підтримувати безперервність роботи і підвищувати конкурентоспроможність підприємства на ринку.

Комплексне управління логістикою включає інтеграцію потоків ресурсів, цифровізацію процесів, управління ризиками та оптимізацію маршрутів і ресурсів. Це забезпечує підвищення точності та швидкості перевезень, безпеку вантажів і персоналу, зниження витрат та збереження стабільності діяльності компанії.

У майбутньому подальше впровадження цифрових технологій, автоматизації, інтелектуальних систем управління та інноваційних методів управління ризиками сприятиме підвищенню ефективності логістики та економічної стійкості транспортних компаній. Інтеграція інноваційних підходів дозволить формувати адаптивні та стійкі логістичні системи, здатні ефективно функціонувати у будь-яких кризових ситуаціях [1].

Таким чином, інноваційні методи управління логістикою у транспортній компанії, зокрема цифровізація процесів, інтеграція потоків ресурсів, оптимізація маршрутів та управління ризиками, створюють надійну основу стійкої та ефективної системи. Ці підходи забезпечують прозорість і контроль усіх етапів логістичного ланцюга, узгодженість матеріальних, інформаційних та фінансових потоків, що сприяє зниженню витрат і підвищенню ефективності управління ресурсами. Оптимізація маршрутів і наявність альтернативних шляхів гарантують своєчасну доставку вантажів навіть у складних умовах воєнного стану, а системне управління ризиками мінімізує можливі збитки та підвищує безпеку персоналу. У комплексі ці заходи зміцнюють конкурентні позиції компанії, підвищують оперативну гнучкість та забезпечують стабільність і довгостроковий розвиток бізнесу.

Література:

1. Когут М. В., Содома Р. І., Демчина В. Р. Розвиток транспортної інфраструктури як фактор підвищення глобальної конкурентоспроможності. Економіка та суспільство. Випуск 60. 2024. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-108>
2. Петрашевська А. Д., Колонтай С. М., Плетос С. В., Бондаренко О. О. Тенденції розвитку транспортної логістики в Україні. Економіка і регіон. № 2 (93). 2024. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2024.2\(93\).3391](https://doi.org/10.26906/EiR.2024.2(93).3391)
3. Сало, Я., Тарасова, К., & Новак, Г. (2024). РОЛЬ ІННОВАЦІЙ В РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ЛОГІСТИКИ. *Економіка та суспільство*, (70). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-54>
4. Смерічевська, С., & Іваненко, Л. (2025). Концептуальна модель відновлення транспортно-логістичної інфраструктури України на основі смарт-технологій, принципів ощадливості та інклюзії. *Економіка та суспільство*, (71). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-115>